

[Christmas Møller.]

drejer sig om. I selve dette Ord ligger jo, at der skal sluttes en bestemt Aftale mellem mindst to.

Med Hensyn til Sættningen af Udvalget i § 2 vil jeg gerne sige, at jeg synes ikke, man kan mene, at en Højesteretsdommer, en Landsdommer og et Medlem udpeget af Præsidenten i Sø- og Handelsretten giver Mulighed for nogen alsidig Bedømmelse af alle de mangeartede Forhold, som her kommer frem.

Jeg vender mig derefter til § 3. Formanden for Udvalget sagde, at der herigenem var givet en noget videregaaende Beføjelse til at tage Affære, og deri har han i Sandhed Ret. Naar man tager alt Omsvøb bort, staar der nemlig i § 3, at dette Udvalg kan — paa Grund enten af Oplysninger, det faar skriftligt fra anden Side, eller hvis det selv, maaske i Kraft af dets Medlemmers Dommerstilling eller paa anden Maade, ved at de følger med Sager, eller de bliver fremdraget her i Rigsdagen eller andetsteds, faar Kendskab om en saadan Aftale — fuldkommen paa sit eget Skøn iværksætte en Undersøgelse, og denne kan iværksættes paa den Maade, at alle mulige Oplysninger kan kræves af det paagældende Erhverv. Der er her givet Tremandsudvalget en fuldkommen skrankeløs Tilladelse til at kræve enhver Oplysning, blot paa det rene Skøn, blot paa at Udvalget har en Mistanke om, at der er et eller andet at tage fat paa. Jeg tror, man kan sige sig selv, at det er fuldkommen umuligt at give saadanne Bestemmelser i en Lov. Nej, man maa gaa den modsatte Vej: give Bestemmelser om, hvad der er ulovligt, og klart give til Kende, paa hvilke Omraader Loven kan blive overtraadt, men aldeles ikke saaledes, som det her er sket.

Naar Udvalget saa har foretaget sin Undersøgelse, og det finder, at Prisaftalen tilsigter utilbørlig Prisdannelse eller Hævdelse af denne ved utilbørlige Foranstaltninger — hvor det samme Spørgsmaal melder sig igen, om det kun er, naar det drejer sig om den utilbørlige Pris der kan gribes ind —, saa er Forholdet dette, at den noget lemfældigere Maade, paa hvilken man gik frem i Regeringsforslaget, har man strøget — saa skal Udvalget aktionere; ifølge § 4, 1ste Stykke skal Udvalget da anlægge Sag.

Men saa staar der i 2det Stykke — og det er mig fuldkommen ufatteligt, at man med de Erfaringer, vi har paa Erhvervslivets Omraade, har villet affatte 2det Stykke, som det her er sket —, at i særlige Tilfælde, navnlig hvor Prisaftalen ikke har foraarsaget større Skade eller kun har virket i kortere Tid, kan Udvalget indskrænke sig til et af to: enten forlange Pristalen ændret eller forlange den offentliggjort, saafremt vedkommende, det skal gaa ud over, indvilliger i noget saadant.

Det vil altsaa sige, at ifølge § 4, 2det Stykke, har man i særlige Tilfælde Ret til at gaa en af tre Veje: at gaa til Domstolene, at faa Prisaftalen offentliggjort, eller at faa den ændret. Nu skal der efter min Opfattelse ikke stor Spaadomsgave til at sige, at man meget hurtigt vil gaa den Vej at faa Prisaftalen ændret. (*Trier*: Ja, men det er ogsaa godt!). Det er ogsaa godt, siger det ærede Medlem Hr. Trier. Det forstaar jeg at *han* siger, men dette er vel ikke saadan nogen særlig anbefaling for den anden Side af Tinget.

For hvis vi ser paa, hvorledes det gik under Krigen, ved vi særdeles vel, at den Prispolitik — og ingen har maaske sagt det stærkere, naar jeg bortser fra de Konserervative, end Partiet Venstre —, at den Prispolitik, der førtes under Krigen, med Maksimalpriser o. s. v. — jeg ser ganske bort fra, at den paa visse Omraader var nødvendig — satte den frie Konkurrence ud, satte utvivlsomt i mange Tilfælde en højere Pris end egentlig nødvendigt. Der kunde ændres lidt et og andet Sted, men i det store og hele satte dette Priserne i Vejret, og derfor siger jeg, at den Afgivelse, man har givet i § 4, 2det Stykke, vil utvivlsomt blive Hovedregelen.

Regelen vil da efter min Opfattelse blive, at dette Tremandsudvalg, med al dets tekniske Assistance — og den kan det jo, som den ærede Ordfører har sagt, faa i rigt Maal — vil kunne komme til at sidde som et Udvalg, der forhandler sig til Rette med de paagældende Erhverv om Priser og om andre Forhold, og dette anser jeg for at være overmaade farligt.

I denne Forbindelse vil jeg sige — jeg var en lille Smule inde derpaa før —, at ved dette kommer man meget let til at indføre en Praksis, som i Virkeligheden legaliserer